

rano wyjąwszy poniedziałki i dni następujące po

Ryn

Grabos

dnem każdego miesiąca.

„Czas“

rocznie 20

połrocznie 10

kwartalnie 5

Przedpłata na Dziennik „Czas“ z „Dodatkami“

rocznie 26

połrocznie 13

kwartalnie 7

Na sam „Dodatek“ prenumerować niemożna.

CZAS

Przyjmują się do umieszczenia w Inseratach:
 ogłoszenia, odezwy, uwiadomienia, doniesienia wszelkiego rodzaju, ty-
 szące się przemysłu, handlu, rolnictwa, sprzedaży, kapna, dzierżaw itp. za
 opłatą:
 za wiersza drobnego za jednorazowe umieszczenie po 1 kr., za następne po 2 k
 Do każdego inseratu załączona być winna 10kr. na opłatę tygodniową za ka-
 żdorazowe umieszczenie.
 (Coty z siatką) przedrukowanie i kserowaniem przekazywane być winny
 10 franków do Biura Redakcyjnego „Czasu“.
 Listy reklamowe nieopłacone nie przysługują frankowania.
 Listy nieopłacone nieprysługują się.
 Numer pojedynczy dziennika kosztuje 5 kr.

Kraków 29 sierpnia.

Donoszą, że ewakuacja Karsu już nastąpiła. Piszą także, że Rosyanie opuścili wyspę Węzową, że Turcy mogą swobodnie zakładać swą latarnię morską, że takową sprowadzi z Paryża. Piszą również, że Rosya ustępuje miasteczka Bołgardu na rzecz Multan, że zatem komisya besarabska będzie mogła wkrótce dokończyć swego dzieła, i wytknąć ową granicę wskazaną w traktacie paryżkim. Utrzymują także niektóre dzienniki, że kwestya o połączenie Księstw Naddunajskich układa się; że flota angielska na morzu Czarnym niema żadnego znaczenia; inne zaprzeczają, aby Rosya miała myśl fortyfikowania portu Kasko na brzegach Finlandyi. Nakoniec twierdzą, że przybycie p. Buteniewa do Stambułu zaspokoilo W. Portę co do jej godności, a Kiprisli Mehmet pasza miał już wyjechać do Odessy. Słowem, zdawałyby się mogły, że wszystkie sprawy w których Rosya jest interesowana, układają się i znikają, jakoby dotknięte różką czarnoksiężką.

Tę różką czarnoksiężką jest podobno koronacja Cesarza Aleksandra w Moskwie. W obec tej uroczystości, w której udział biorą posłowie wszystkich mocarstw, wypada aby się usunęły punkta sporu, przynajmniej chwilowo. Nie jedne z nich wystąpić mogą i zapewne wystąpią później; wnosić o tem wolno już z tego samego, że wszystkie te powyższe dziennikarskie twierdzenia na żadnych urzędowych nie są oparte dowodach. Ale dziś byłyby one tylko dla posłów na koronację wysłanych kłopotem. Polityka przeto europejska zatrzymać się w kierunku północnym, zostawiając dyplomacyi pole powinszowań i życzeń. Taka jest zdaje się przyczyna obiegających doniesień w prasie europejskiej.

Korespondencya Czasu.

Kalisz 22 sierpnia.

Od dwóch miesięcy mamy w mieście naszym teatr polski. Grono artystów dramatycznych pod dyrekcją p. Pfeiffra przybyło z Krakowa jeszcze w czerwcu i daje bez przerwy przedstawienia, a mieszkańcy Kalisza i okoliczni obywatele, pozbawieni przez długi przeciąg czasu tej przyjemności, tak korzystny wpływ na odczucie przedstawienia. Pusty i wyludniony Kalisz po przeniesieniu z niego władz gubernialnych do Warszawy i zamknięciu wyższego gimnazyum i liczący dzisiaj zaledwie 8 do 10 tysięcy mieszkańców, zaludnia się wieczorem w dzień przedstawienia teatralnego; karety, koczki i bryczki suną wszystkimi drogami z okolic do miasta, a zwiększona tym sposobem jego ludność napelnia sale przedstawień. Otwarcie tego teatru miało miejsce 24 czerwca; w Kaliszu pełno było wówczas szlachty zbranej na święto-janski jarmark i kontrakty. Początkowo sale teatralną urządzono w „Hotelu Polskim“; lecz w czasie gorących wieczorów lipcowych, skłoniły dyre-

kcya teatralną do zbudowania w parku areny pod otwartym niebem, a uprzejme władze miejscowe idąc dyrekcyi w pomoc, nakazały oddać jej wszelkie rekwizyta z dawnego zrujnowanego teatru kaliskiego. Od miesiąca już przeszło przedstawienia są dawane w tym teatrze letnim, wśród chłodu i cienia pięknych drzew parku pod pogodnym w tym roku sklepieniem sierpniowego nieba.

Artyści wasi grają nam sztuki wzięte z repertoaru teatrów warszawskich, gdyż takie tylko grać wolno; lecz wybierają z pomiędzy nich powiększając części dramata i komedye oryginalne polskie Fredry i Korzeniowskiego. „Zemsta“, „Odlutki i Poeta“, „Krakowiaci i Gorale“, „Szlify panienskie“, „Żydzi i majacy być wkrótce przedstawiony dramat „Gorale Karpaccy“, przyjmowane były, a ostatni zapewne przyjęty będzie, z wielkim zapalem i oklaskami: zapal ten i oklaski były należną dla dyrekcyi teatru pochwałą, a zarazem skazówką jakich sztuk pragnięni i wymagamy. Dawano tu także dramat Dumasa „Les Femmes de marbre“, niezupełnie szczęśliwie dane mu polskie miano „Kobiety z kamienia“, przypomniało mi sprawiedliwy sąd o tym dramacie i o całym cyklu podobnych sztuk, sąd który czytałem na wiosnę w dzienniku waszym. — Pani Miłszewska (dawniej panna Kotowska), panna Radzyńska, pp. Królikowski i Ładnowski, a szczególnie p. Miłszewski zyskują oklaski i pochwały; mianowicie ten ostatni od osób mających wytrwalsze zdanie i smak lepszy. Więcej o grze artystów pisać wam nie będę, gdyż znacie ich lepiej od nas.

W ogóle teatr polski ożywił nasze miasto i okolicę. Pozbawieni od lat kilku oglądania sceny polskiej, z wielką przyjemnością i z radością, mocniej uczuliliśmy się przyjemności i korzyści teatru, szczególnie gdy przedstawiane są w nim dramata i komedye, które mają na celu nie tylko chwilową zabawę lub gorączkowe rozdrażnienie ciekawości, lecz odmalowaniem scen wziętych z teraźniejszego lub przeszłego świata, a zidealizowanych i w dzieło sztuki zmienionych, wyrwywają człowieka z kolei materialnego życia, nakazują mu wielbić co piękne, wzniosłe i szlachetne w społeczeństwie a zarazem szydzić z wad i śmieszności dzisiejszego towarzystwa, potępiać podłość i nieczemność; budzą w sercu wspomnienia rodzinne i narodowe; słowem wprowadzają myśl i uczucie człowieka na pole szersze lub poczciwsze.

Teatr polski początkowo zamierzał tylko parę tygodni u nas zabawić; lecz dyrekcyja widząc co dzień pełną publiczność salę, zachęcona tem wymownem wznowieniem jak również głośno objawionem życzeniem mieszkańców, by dłużej pozostała, oraz gościnnością i uprzejmością władz miejscowych szczególnie gubernatora ks. Goliczyńskiego, trzy razy wyjazd swój odwlekała i podobno dopiero w połowie września Kalisz opuści, udając się do Plocka a następnie do Lublina i Radomia skąd do was ma powrócić.

Berlin 26 sierpnia.

Utarczka marynarzy pruskich z korsarzami afrykańskimi zawsze jeszcze tutejszą prasę zajmuje. Było to pierwsze krwawe spotkanie młodej marynarki pruskiej, na którym, nie można powiedzieć, żeby moralnie źle wyszła. Admirał i czeladź okrętowa pokazali, że są ludźmi śmiałymi i odważnymi, a jak na marynarzy przystało, przedsiębiorczy nawet w wyrażeniu niebezpieczeństwie. To się podoba i pochlebia miłośnikom, zarazem służy za przykład będącej dopiero w powstaniu instytucyi. Poniesione straty mało znaczą, jest to, jak się tutejsza prasa wyraża, chrzest z krwi, który marynarka pruska odebrała. Kladeradacz zaś mówi, że młody chłopak powinien być bity, aby wyrósł na porządnego człowieka. Pomiędzy rannymi majątkami znajduje się dwóch mających polskie nazwiska: Pilariski i Panicki. Do wspomnianych już poprzednio pogło-

sek o skutkach tego wypadku, dzienniki zachodnie, mianowicie belgijskie, dodają nową, jakoby Rosya ofiarowała się dać pomoc Prusom kilku okrętami dla pomoczenia doznanego afrontu. Tu nic o tem nie słyhać. Równie nie wiadomo tu jeszcze, co belgijskie dzienniki donoszą, że p. Manteuffel upoważniony został przez króla do traktowania z rządem angielskim o pośrednictwo, ewentualnie o pomoc, celem uzyskania satysfakcyi od rządu marokańskiego. Ze wszystkiego to jest najważniejsze, że wskutu zaszłego wypadku twaga publiczna państw morskich zwróconą znow została na korsarstwo afrykańskie, i że, jak się zdaje, państwa te nie pomina nastrożającej się sposobności, aby żegluga nad brzegami Afryki raz na zawsze ubezpieczyć.

W kwestyi holztyński-lauenburskiej słyhać, że Austria i Prusy zgodziły się na tożsamo postępowanie. Ponieważ rząd duński nie dał dotąd bezpośredniej odpowiedzi na wystosowane do niego przez mocarstwa niemieckie noty, kwestya rzeczona ma być zaraz po feryach wniesiona na obrady Bundestagu. Minister duński p. Scheele dlatego podobno odpowiedź zwleka, że chce wprzód doczekać się wyroku procesu, który przeciwko administracyi jego wytoczyły stany holztyńsko-lauenburskie. Jeżeli wyrok będzie uwalniający, pan Scheele będzie mógł oprzeć odpowiedź swą na powadze najwyższego trybunału prowincjonalnego, i dać jej przez to moralnie i prawnie kroki jego usprawiedliwiający znaczenie. Proces ten ma przyjść w krótkim czasie do rozstrzygnięcia.

Przybyła tu deputacya protestancka z Wegier z okręgu oedenburskiego, złożona z dyrektora gimnazyum tamecznego, p. Kiraly i ewangelickiego księdza Kolbenheyer. Celem tej misyi jest, uzyskać fundusze na założenie nauczycielskiego seminarjum dla protestantów. Składki na zakład ten zbierane w mieście nie wystarczają, i dzieci byłyby zmuszone w braku nauczycieli uczęszczać do szkół katolickich. Tutejsza naczelna rada kościelna postanowiła, aby dla gmin ewangelickich w Węgrzech otworzono powszechną kolektę w kościołach. Wzniakowana deputacya nie miała posłuchania u N. Pana.

Od 20 b. m. zaprowadzony został nowy plan kursów drogi żelaznej pomiędzy Berlinem i Wiedniem. Podróżująca publiczność doznawała dotychczas na tej linii tej niedogodności, że na stacjach w Oderbergu lub Wroclawiu godzinę całe czekać musiała, jeżeli pociąg kuryerski nie przybył na czas, aby się mógł przyłączyć do odchodzącego w jedną lub drugą stronę regularnego pociągu. Teraz w przypadkach takich daje się natychmiast nadzwyczajny pociąg, aby podróżującą publiczność dłużej wyeksperydować. Pociągi takie jeździć jednak będą tylko z zwyczajną szybkością pociągów osobowych.

Jeden z tutejszych *civisów* ogłasza w dziennikach filantropijną radę, aby dzieci nie chrzczone w kościołach lecz w domach. Powiada, że z pomiędzy 10 dzieci chrzczonych w kościele zapada zwykle 3 na ból oczu, a z skutku tego na ślepotę. Wykrzyka: szczęśliwe dziecko, które śpi w czasie swego chrztu w kościele! Jeśli nie śpi i otwartymi oczyma patrzy ku niebu, z chrztem, który odbiera, nabawia się zwykle ślepoty! Przyczyną tego ma być rażące światło wpadające przez okna kościoła, zwłaszcza gdy promienie jego wprost na dziecko spadają. Radzi więc, aby dziecku nie chrzcić wkrótce po urodzeniu, a jeśli chrzcić, to w domu, a jeśli koniecznie w kościele, to w takim miejscu, w którym światło nie razi. Chrzest, dodaje w końcu, nie powinien narażać nowonarodzonego na utratę największego skarbu życia, to jest wzroku jego. Przestroga ta może być słuszną, ale forma jej nasuwa myśl, jakoby radzący chciał coś więcej przez nią wyrazić.

Najnowsza sztuka dramatyczna Ponsarda *la Bourse*, mimo pochwały, którą jej dał Cesarz Francuzów, przetłumaczona na język niemiecki i odegrana w teatrze

Friedrich-Wilhelm-Stadt, przepadła przed sądem tutejszej publiczności i krytyki. Prócz pięknego języka w oryginalnej, krytyka tutejsza najmniejszej zalety ani w całym układzie, ani w dyalogu, ani w akcyi nie dopatruje, i liczy ją do najslabszych utworów sceny francuzkiej.

Paryż 25 sierpnia.

Nie dziwię się, gdy napotykam zdania przeciwnie rozsądnej protekcyi handlowej dla krajów rolniczych, ale dziwię się, gdy widzę, że zdania te odwołują się do ekonomii politycznej. Wszakże, aby przerwać i zakończyć polemikę niewłaściwą w korespondencyach, wyłuszczać całą moją myśl i oświadczam: Potrzeba rozsądnej protekcyi handlowej w krajach rolniczych, które nie dają do nieruchomości jak państwo kościelne, lecz do bogactwa i potegi, jest jałowością i aksjomatem znanym nie już ekonomistom, lecz wszystkim dziennikom francuzkim domagającym się dzisiaj rozsądnie obalenia systemu zakazowego i zniżenia protekcyi. Uganianie się zaś za ogólnikami, krajom propaguje Anglia, zalecanie wolności handlowej krajom rolniczym, które nie chcą i nie mogą pozostać lichym zaciągnięciem sło-wiańskim bez względu na historję, jest szkodliwym i niebezpiecznym.

Znacie moją opinię o pisarzach dziennika *le Nord*. Są oni tylko dobrzy do mistyfikacyi, do głoszenia wiadomości o przemyzlu francuzko-rosyjskim, o niechybnej wojnie Anglii ze Stanami Zjednoczonymi, są oni dobrzy do zapewnienia, że wojna r. 1812 zrobiła się przypadkiem, do układania, porównań na korzyść Rosyi między r. 1812 a 1856 itd. Pisarze dziennika *le Nord* są jednak wari baczności, bo czasem się zapominają i mówią prawdę. We wczorajszym np. numerze nierozważny korespondent londyński powiedział: „Francya nie idzie dzisiaj zupełnie zgodnie z Anglią, ale od tej różności postępowania do zerwania z Anglią jest daleko.“ Zawszem był tego zdania i aby utrzymać do końca to zdanie w pośród hałasliwych oratorów i jowialnych pisarzy, potrzeba było trochę rozsądku. Rzecz tę wyjaśni lepiej zapewne wiedeński korespondent *Constitutionnela*, który w tych dniach ogłosi osobno swe listy, pisane w czasie wojny wschodniej, i który w ustępie, zamieszczonym we wczorajszym *Constitutionnelu*, podał fakt dość ciekawy. Zapewnia on, że wywdzięczając się za odwiedzenie go przed śmierzcią, książę Talleyrand powiedział te słowa do Ludwika Filipa: „Polityka Francyi i bezpieczeństwo Europy wymagają ciągłego przymierza Francyi z Anglią.“ Rok 1856 nie jest weale odmiennym od r. 1812 i jest nawet gorszym dla Rosyi, albowiem ziściło się życzenie Thiersa i naprzeciw Rosyi stoi już nie sama Francya, lecz koalicya.

Z powodu składek dawanych przez Anglików na dotkniętych powodzią we Francyi, wymienioną została między lordem-majorem Londynu a prefektem Sekwany korespondencya, która przemawia gorąco za utrzymaniem zachodniego przymierza.

Dzisiejsze wiadomości przeczą, aby Rosyanie odebrali Anapę. Nie lubię się trudnić podobnymi wiadomościami, bo wiecie o nich równie prędko jak my i podobne wiadomości często pokazują się fałszywymi. Idzie mi głównie o ocenienie sytuacji, a nie o kopjowanie depesz telegraficznych i dzienników. Jeżeli Anapa nie została wzięta, trudno aby Rosya o jej odebranie się nie ku-siła. Wyszedł tu nowy tom pism p. Méry, pod tytułem: *les Matinées du Louvre*. Jest to praca lekka, lecz godna uwagi dlatego, że p. Méry jest gorliwym imperyalistą. Autor nie chce, aby Rosya postępowała dalej w środek Europy, aby zabierała Stambuł i zasadała różę na polach, na których stała Troja; autor radzi Rosyi, aby postępowała ku Chinom i Turkeistanowi.

Globe lęka się znowu parcia Rosyi w Norwegii, a *le Nord* śmieje się z tej obawy i zapewne słusznie. Sytuacya Europy nakazuje Rosyi pozostać spokojną.

CZĘŚĆ LITERACKO-ARTYSTYCZNA.

LISTY POLAKA

z podróży po Ameryce.

(Ciąg dalszy.)

Towarzysze moi, ludzie po większej części bez wychowawia, pół dzieci, goniący tylko za materialnymi zyskami doznali nawet wrażenia, czytając te niezliczone nazwiska na kartach skalistego albumu wryte. Nie jednemu zdawało się, że to byli dawni mieszkańcy tych zamków, weselni, biesiadni, przygód szukający rycerze, z których nie niepozostalo krom nazwiska, niezapisanego ani w historyi, ani nawet w współżyjących pamięci. Tę myśl mimowolnie każdy odniósł do siebie jakby w przeczcuciu, że i po nim nie więcej zostanie, jak napis w tym najdzikszym zakątku ziemi. Wszystko to nieprzeszkadzało, że jaki taki zapisawszy się na skale, leciał dalej, z żądzą zrobienia fortuny w kopalniach Kalifornii. Co się mnie toczy w tym, że mnie zaprzętała ciekawość znalezienia w steku kilku tysięcy nazwisk, bodaj jednego Polaka, ale szczęściem

czy nieszczęściem nieznalazłem żadnego; a więc ja byłem pierwszym, co w tej pustyni nowego świata zapisałem me imię, nie dla chluby, lecz w tém przekonaniu, że jeżeli który z moich ziomków tu się zabłąka, miło mu będzie spotkać się bodaj z imieniem rodaka.

Następne miejsce, do którego z kolei ztamąd w kilka dni później przybyliśmy było *Soda Springs* (źródła wód mineralnych), leżące 80 mil angielskich powyżej *Salt Lake City*. Aczkolwiek o ile mogę sciśkam tutaj mój opis, jednak nie mogę pominąć rzeczy, o której dawno mówić pragnąłem, to jest: o niedostatku dobrej wody do picia. Tutaj to po raz pierwszy w moich podróżach udało mi się znaleźć zimną wodę kryniczną, jakiej już niepiłem od czasu gdydm był u Morskiego Oka. Nieprzesadzam wcale, ale powiadam wam, że dorważy się tej niespodzianki, piłem i piłem przez jakie dwie godzin, niemogąc się dość nasycić tym wyborynym nektarem. Zaspokoiwszy raz pragnienie i przegryzłszy kawalek bawolego mięsa, wybrałem się obejrzeć okolicę, a i zaplować cokolwiek, lecz i o polowaniu zapomniałem, kiedy to co mi się zdawało bajecznym w opowiadaniach, urządziłem w największej rzeczywistości. Wyobraźcie sobie parę set źródeł, z każdego sączy się woda coraz innego smaku,

z jednych zimna z drugich ciepła, z innych jak warząca, a zawsze czysta jak woda źródłana, bijąca z pod skał; w tych zaś ostatnich nie tylko widzieć, ale i słyseć można było, jak się gotowała z szumem gotującego się garka. Niemiędź i to mię uderzyło, że źródła te w kilkunastu miejscach mają jak najforemniejsze, rzekłbys umyślnie wyciosane cembryzyny i koryta; osobliwie dwa z nich miały zupełnie gładko wyciosane dzbanki, że do tego czasu nie raz mi na myśl przychodziło, że to niepodobieństwem prawie, aby to było dziełem natury, gotówbyłem nawet posądzić był o to dawnych mieszkańców tej ziemi, gdyby nie miał przy-kładów, że natura umie tutaj takie dziwy tworzyć.

Co także mimowolnie zwróciło moją uwagę na siebie, to niezliczone ślady, dawnych wybuchów wulkanicznych spotykające się w tamtej okolicy; gdzie stąpisz, depesz kawalki lawy, i kamienie dziwnego składu i blasku, które same jedne oplaciłyby trud podróży jakiego geologa. Mówi jeszcze i to za wulkaniczną własnością tej ziemi, że na kilkomilowym obszarze, gdzie stąpisz tętni pod nogami, co dowodzi, że wewnątrz jest próżne: jakiej zaś sily jest to tętnienie, można sobie wyobrazić, kiedy idąc na mulach i koniach, musieliśmy posiadać z nich, i krótko za cugle prowa-

dzić, tak się tego odgłosu bały; kilku nawet pomiędzy nami znalazło się takich, co szli z śmiertelną trwogą, przekonani będąc, że się pod nimi ziemia zapadnie.

Nic niebrakuje tej okolicy, tylko żeby założenia ko-mogła, co może i nastąpi, jeżeli projekt założenia kolei żelaznej (*Pacific Rail Road*) przyjdzie do skutku. W takim razie miejsce to stałoby się bardzo ważnem nie tylko z powodu niesłychanego bogactwa wód mine-ralnych ale i pod względem geologicznych odkryć, a między innymi kopalni złota, który to kruszec może się w równiej znaleźć obfitości, jak w Kalifornii i Australii.

Tymczasem jednym posiadaczem tej całej okolicy jest jakiś Francuz trudniący się handlem z dzikimi, jest jakiś Francuz mieszkający z całą rodziną; do potrocy ma on kilku dorosłych synów i parobków. Człowiek ten przyszedłszy z golemi rękoma, jest już dziś ogromnie bogaty; oprócz obszernych uprawnych gruntów, ma on do osmeset własnych koni, i przeszło tysiąc sztuk bydła. Prawdziwy ten książę puszczy u-miał swoją powagę i majątkiem zjednać sobie u są-siednich Indian poważanie, w początkach bowiem kiedy się tam osiedlał, doznawał częstych napadów od dzikich, którzy mu zabili dwóch ludzi, i nie raz zra-

Paryż 25 sierpnia.

Ciało generała Loewenhjelm zostało przywiezione z onegdaj do Paryża o 7 1/2 rano, a o 11 1/2 było pochowane na cmentarzu Père la Chaise. Ceremonia odbyła się cicho, w przytomności młodego księcia Fitz James zięcia zmarłego, a syna para francuskiego.

Bawi od tygodnia w Paryżu generał Schlik. Marszałek Canrobert wrócił z wód Aix. Obecna cisza francuska, którą różnie tłumaczył *Sicdele* i *Constitutionnel* zamienia się na burzę, mogącą się zakończyć procesem. Panowie Havin i de Césena zeszli do osobistości.

Proces lyoński zakończył się skazaniem na różną karę 35 spiskowych na 40. Proces zrobił wraże dlatego, że spiskowi należeli do wyższego stanu mieszczańskiego, że byli właścicielami, kupcami, adwokatami itd.

Kardynał Donnet napisał list do dzienników *Univers* i *Ami de la Religion* zachęcając ich do zgody. Kilku biskupów przyjechało do Paryża w chęci odprowadzenia *Univers* od procesu, ale jak dotąd starania ich są próżne. Biskupi czują, że klótnia dzienników religijnych obróci się na szkodę religii a na korzyść socjalistów.

Dzisiejszy *Constitutionnel* broni połączenia ministerstwa oświecenia z ministerstwem wyznań i daje zaprzeczenie *Indépendance* która doniosła, że p. Roulland został mianowany ministrem dla tego, że był Galikanim. *Constitutionnel* bardzo rozsądnie rzeczy uważa. Zapewnia on, że Cesarz nie lęka się Jezuitów, tej klasy uciśnionych, że nie chce pokazywać się klótni w stosunkach z duchowieństwem, że będzie robił wszystkie możliwe concessy, lecz że konkordat z r. 1810 w swęj mocy utrzyma. Poraz drugi was za pewno, że duchowieństwo niczego się nie obawia ze strony p. Roulland.

Cesarz ma wrócić wkrótce do St. Cloud i udać się na jesienne mieszkanie do Compiègne. Spodziewają się, że wdrowie po ministrze Fortoul dostanie się pensya 20,000 fr.—Zapowiadają bliskie ogłoszenie pamiętników marszałka Marmonta.

Napisałem do p. St. René Taillandier, profesora literatury w Montpellier, skarżąc się, że w artykułach ogłoszonych w *Revue des Deux Mondes* dzieli nienawisci które powinny być obcemi Francuzom i że nas szkaluje. Nadmieniam za przykład dwie napaści: jedną zrobioną temu lat kilka z powodu wypędzenia z Poznania księdza Czerskiego, tak zwanego katolika protestanckiego, a drugą z powodu nazwy rozbójników danęj Szlaskowi i Galicyi. P. St. René Taillandier odpisał mi wczoraj. Tłumaczy się on z pierwszych zarzutów, że nierozumiał dobrze okoliczności, które spowodowały słuszne wypadki Czerskiego, a z drugiego że zdał tylko sprawę z dzieła p. Freytag, przedstawiając rzecz pod względem samej sztuki, nie wdając się, czy rzecz była prawdziwą. List p. St. René Taillandier jest uprzejmy. Autor artykułów *Revue des Deux Mondes* nie uraził się za zrobione mu uwagi; zapewnił, że był i jest z sympatją i z szacunkiem i że często powstawał na wyziew brudnych namiętności jakich p. Freytag stał się tłumaczem. Na dowód tego p. René Taillandier odesłał mnie do artykułu *Revue des Deux Mondes* zawartego w T. II. p. 132 i 133 i do artykułu ogłoszonego niedawno pod tytułem: Niemcy i Rosya. Donoszę wam z przyjemnością o takim usposobieniu p. St. René Taillandier.

Paryż 24 sierpnia.

L*** Lamartine dał nam na raz siódmą i ósmą pogadankę swoją o literaturze. Zaczął je od zaprzeczenia przyjętej przez wielu filozofów zasady ciągłego i nieskończonego postępu rozumu ludzkiego. Rozum ludzki będący obrazem gwiazdy materialnego światła ma swoją jutrzenkę i zorzę, ma swe południe i północ, swoje dni i noce, jest zawsze jednostajnie starym i jednostajnie młodym. *Postęp i upadek*, są dwa prawa odwieczne, którym świat ulega; nikt nie zna jego początku ani końca; ani jego starość w przeszłości, ani długowieczność w przyszłości chyba ten tylko co wczesnie obliczył odmiany słońca na niebie, a bicie pulsu na żyłe człowieka. Nam jednak godzi się oparzyć się na doświadczeniu historycznym z mniejszym lub większym prawdopodobieństwem odgadywać wschód albo zachód epoki, w której żyjemy i czytać jej godzinę na zegarze wieków. Jeśli tedy z jednej strony Lamartine odrzuca pewnik filozoficzny ciągłego postępu, z drugiej strony oburza się przeciw prorokom nieszczęścia zwiastującym zgrzybiałość, obumarcie i rychły upadek literatury europejskiej. Owszem, Europa jest w tej chwili brzemiennej, a plód który ma wydać, będzie wiecznie narodzone dziecię rodu ludzkiego, rozum; rozum ludzki

rozszerzony wiedzą większą rzeczy boskich, więcej świadomy rzeczy ludzkich mający za towarzysza prawo w polityce, jednym słowem, będzie to objaw zdrowego powszechnego rozsądku.

Jeżeli to dziecię nowo narodzone tak ukształcone przyjdzie na świat jak nam zapowiada Lamartine, to trudno mu będzie zaprzeczyć wyższej doskonałości, wypadnie koniecznie uznać, że uczyniło postęp a wtenczas niewiem, jak poeta wy tłumaczy nam potępienie wiary przyjaciół swoich, w ciągłe usiłowanie rodu ludzkiego do coraz wyższych sfer umiejętności, to nienasycone pragnienie większej wiedzy, to w gruncie dusz naszych w rzadkich chwilach błędnego porywu ku nieskończoności odbijające się echo wyrzeczonych słów przez Zbawiciela: „bądźcie doskonałymi jak Ojciec wasz w Niebieszech“.

Lamartinowi jako żyjącemu dziś, należącego do nielicznej rodziny geniuszów co przyświecały obecnej epoce, idzie głównie o to aby wykazać, że ona niezawiniła bynajmniej przed następnymi pokoleniami, że fałsz jest aby brakiem czujności, dozwoliła przycisnąć płomieniowi oświecającemu pochodnię życia, którą sobie nawzajem wiek wiekowi podaje. Wylicza tedy prace wielkich pisarzy europejskich, a z wyjątkiem w literaturze naszej przed wielką laty znanym, każdemu z nich dodaje miano użyteczne od starożytnych. I tak Goethe jest u niego Orfeuszem i Horacym niemieckim, Klopstock Homerem Messiadą, Szyller Eurypidesem, Walter Skott Bokaczem, Karamzin znowu jest Humem, a Puszkina Bayronem, Ugo Foskolo Sawonarolą, Kanowa Fidiuszem. Pogląd ten na literaturę jednowieczną nie odpowiada oczekiwaniu czytelnika, dla mnie był przypomnieniem rozczarowania jakimem doznał przeczytawszy historię literatury polskiej od początku XIX-go wieku napisaną przez F. S. Dmóchowskiego. Goethe jest według Lamartina półbóżkiem u swoich spółrodaków i grobu jego należałoby raczej śledzić śród gwiazd firmamentu a nie pod cyprysami w Wejmarze. Szyller ten Eurypides niemiecki, gdzieś tam z tyłu rydwanu jakąś przyboczną służbą zajęty, Szyller którego potężne technicznie owiało umysł namiętną nadzieją, on który pchnął naprzód tłum nowych idei i dla nich utworzył drogę, on zwiastun przemian i zlewku jaki się dzisiaj dopełnia w świecie?... Snać Lamartinowi mało znane obce literatury, bo ledwie mimochodem wspomniawszy kilka nazwisk, zatrzymał się, zбочył od przedmiotu i jakoś przypadkowo wypadł na inny wieciej mu znany i zaczął mówić o sobie: *Tu es ille vir!* co wyklada odpowiedź na pytanie: czemu on tym mężem w roku 1848 nie został?... Przymuszony do tłumaczenia się wynajduje jakiegokolwiek racje, ale kto sam siebie zagaduje, toć powinien przygotować się do odpowiedzi i wyjść zwycięsko. Lamartine staje w obronie swojego manifestu politycznego, że Włochom nie przyszedł z pomocą, temu winni komuniści, a potem gdy sposobna chwila minęła, już mu czasu zabrakło i berło wytrącone miał z ręki, za to też w zakład swęj miłości dla Włoch poświęca im kilkanaście stron opisu młodocianęj swęj podróży do Florencji, co mu nastrożyło sposobność opowiedzenia szczegółowo jak się poznał z Aloizyą de Stolberg, hr. d'Albany żoną Alfieriego a wdową po zmarłym ostatnim ze Stuartów. Na tém kończy się pierwsza pogadanka; w następnej wraca do literatury Europy nowocześnie, wyznaje że ona niżej stoi od starożytnęj bo niewydała lliady, a dla czego podobnej epopei stworzyć nie jest w stanie? oto że jest w posiadaniu Biblii. Mojżesz jest i będzie jedynym Homerem wieków i narodów. Epopea musi zawierać w sobie świat zmysłowy i nadzmysłowy. Któż tym dwom warunkom odpowiedzieć zdoła? Któż przeciętnie poetyczną fantazję, mądrość księgi spisanej pod dyktowaniem pisarza, którego słowa wedle zdania Hebreów są podobne gniazdom, a której karty są jakby firmamenta.

„Poemat niezmierny, słowa są Lamartina, poczynając się od sielanki w ziemskim niebie, a w swoim rozwoju stający się elegją w psalmach Dawida, od „w strofach prorockich, tragedją w calopalnej ofiarze „na Golgocie i w apoteozie niebieskich duchów. Wszelka ludzkość rodząca się, upadła, cierpiąca, prosząca, chwijająca się, żyjąca, zmarła, zmartwychwstała, jest zawarta w tej epopei pokoleń hebrajskich; kapłan i „poeta stanowi jedność dla ludu tej teogonii; a ilekroć razy lud jest obecny w świątyni powtarzaniu zaszytych tajemnic, słyszy kapłana opowiadającego ich „dzieje, śpiewającego hymny, przypominającego przeszłe dramata, tyle razy towarzyszy własnej epopei „w czynie.“

I potem zwraca się do pierwszego przedmiotu, do owych geniuszów opiekuńczych Europy. Zapytuje sie-

bie: gdzie są te imiona co niedawno napawały uszy nasze dźwiękiem poezji, wymowy na tronie, w radzie ludów i królów? Patrząc na Europę widać ludy, ale nie ujrzyć ludzi urosłych bezziemie nad zwykły poziom stojących na szczycie literatur lub instytucji. We Francji trudniej o nich jak gdzie indziej, bo Francya jest krajem zlewku wielu ras, które przyniosły z sobą do ogólnego skarbu przymioty często sobie sprzeczne. Literatura francuska mniej ma oryginalności, mniej jest aniżeli inne głęboką, ale ma wielką zaletę, że przewodniczy światu *uniwersalnością swoją; zdrowym rozsądkiem, wyborynym smakiem*. Po tém założeniu przechodzi do wykładu jaką koleją zrodziła się literatura, okrzesał język i stał się najdoskonalszym instrumentem myśli, jaki kiedykolwiek był dany ludowi jakimś do przelania światu ducha swego i przekazania nabytęj wiedzy do najpóźniejszych pokoleń. Pominę ocenienie Rabelais, Montaigne, Rensarda, Bossueta, Pascala, St. Simona, Sevigne, Mirabeau. Mówiąc o pani Sevigné mówi co jest styl, jakie są jego zalety, jakie wymagania, i dwa te rozdziały XXV. i XXVI są najpiękniejsze ale gdy ich w treści wypisywać niepodobna, a tłumaczenie zajęłoby wiele miejsca, więc ciekawych odsłać muszę do ksiągki p. Lamartina. Jeżeli kto posadzi go o zbytnią miłość własną, tak jak i ja go posadzałem, spotykając się co krok z jego osobistością, niech sąd swój zatrzyma i odczyta z uwagą niedostrzeżone przesłanie na stronie 51 wyznaję: „je jure en toute conscience, qu'il n'y a pas l'ombre de vanité ni de ridicule complaisance pour moi-même dans ce procédé de mon esprit, qui se met quelquefois ici en scène, coeur et âme, pour faire comprendre et sentir aux autres ce que j'ai senti et compris moi-même en traversant la vie, les hommes et les livres.“ Wierzę szczerze si wyznania, jakbym sam chciał żeby mi na słowo wierzone.

O wielu rzeczach dowiadujemy się z procesów, i dziś gdyby nie rozprawa przed trybunałem cywilnym niewiedzielibyśmy może, że Maestro Lud. Pignoro był wezwany do pisania libretto i muzyki: *Trilogii Dantowej, opery epi-melo-dramatycznej*. Dyrektor teatru włoskiego Calzoldo postrzegłszy że dla przedstawienia pierwszej części *Piekła* musiałby przewiercić posadzki, przelamywać mury, a *Czyszciec* i *Raj* zrujnowałby go do szczytu, chciał zrazu uwolnić się mniejszą ofiarą pieniężną od konieczności wystawienia Boskiej Komedyi, tém bardziej, że nie on ukłódził z pisarzem tylko p. Salvi niemający do tego prawa i dla tego Trybunał odesłał Maestro Pignoro do p. Salvi, który mu zapłacił fr. 2000. Przy tej okoliczności ogłoszono publicznie, że p. Fiorentino piszący w *Constitutionnelu* i p. Rovray w *Monitorze*, są jedną i tą samą osobą.

Do nowin niby to nowszych, należy przyjazd do Southampton królowej Oude i odpłynięcie fregaty „Królowa Hortensya“ z wysp Sztetlandzkich do Bergen w Norwegii. Książę Napoleon i cały jego orszak jest w położeniu zdrowiu.—Narvaez otrzymał pozwolenie wrócenia do Hiszpanii, gdzie milicye i kortezy rozwiązane. Odpowiedź Króla neapolitańskiego pokazała się być wymysłem Gazety Kolońskiej.—Wielka wyprawa morską flot pruskiej, rosyjskiej i angielskiej przeciw rabusiom na brzegach Riff, skończy się na ostrzelaniu skał nagich, bo też ci lotrzykowie pewnie czekać na przybycie siły zbrojnej nie będą, a cesarz marokański za nich odpowiadać nie może.

Dr. Adolf Geisler zamianowany adwokatem mocą W. postanowienia c. k. ministerstwa sprawiedliwości z d. 28go lipca 1856 L. 9947 z przeznaczeniem urzędowego zamieszkania w Krakowie, złożył jako adwokat przysięgę w d. 19 sierpnia 1856 r. co niniejszem do powszechnej podaje się wiadomości.

Z c. k. Sądu wyższego.

Kraków 19go sierpnia 1856.

Dr. Feliks Jarocki zamianowany adwokatem mocą W. postanowienia c. k. ministerstwa sprawiedliwości z d. 28go lipca 1856 L. 9947 z przeznaczeniem urzędowego zamieszkania w Tarnowie, złożył jako adwokat przysięgę w d. 25 sierpnia, co niniejszem do powszechnej podaje się wiadomości.

Z c. k. Sądu wyższego.

Kraków 25go sierpnia 1856.

C. k. Minister sprawiedliwości udzielił zawakaną przy lwowskim miejskim urzędzie hipotecznym posadę przełożonego Andrzejowi Sochackiemu ingrosiście hipotecznemu tamże, a oficyałów Kornela Lenkiewicza, Ludwika Rojka, Karola kaw. Gering, Leona Polańskiego i Mikołaja Studzińskiego zamia-

nował ingrosistami tabuli krajowej galicyjskiej i lwowskiego urzędu hipotecznego.

C. k. Minister spraw duchownych i oświecenia zamianował zastępcę gimnazjalnego Franciszka Fuka rzeczywistym nauczycielem przy gimnazjum w Tarnowie.

Wiedeń 28go sierpnia. JCKAp. Mość zamianował racyf nadradcę skarbowego i administratora podatków w Wiedniu Augustyna Schöbl radcą ministeryalnym, sekretarza minist. w ministerstwie skarbu Jana Stradiot radcą sekcyi, a radcę skarbowego w Preszburgu Antoniego Pelikana de Plauenwald, sekretarzem ministeryalnym w ministerstwie skarbu.

—Wedle *Frankf. Journal* ustawa urządzająca gminy i reprezentacje krajowe w Austrii niezadługo będzie wydana. Dziennik ten sądzi, że ustawa ta przejdzie skromnie oczekiwania. Mianowicie gminy mają na mocy jej otrzymać znaczny stopień samodzielności, jaka była im nadana ustawą tymczasową z r. 1849. O przywróceniu stosunku dominikalnego niemasz tam wcale mowy. Dominia dawniejsze pozostaną tak jak są, to jest większe tylko posiadłościami ziemskimi, których właściciele niecierpić się nieróżnią od dawnych poddanych swoich, wyjąwszy zamożnością swoją. Gminy rządzące się będą niezawisłe przez wybranych z grona swego reprezentantów i przełożonych. Nie można wątpić, że takowe gmin urządzenie będzie stanowić demokratyczną podstawę państwa w całym znaczeniu tego wyrazu. Reprezentacje krajowe mniej będą niezawisłe, a to z powodu konieczności utrzymania jednności politycznej państwa i unikaenia separatyzmu prowincjonalnego. Sejmy będą tylko ciałami doradczymi, obcemi wszelkim politycznym sprawom, a zajmującemi się jedynie materialnymi interesami kraju. Reprezentowane w tych sejmach będą zarówno wszystkie cztery stany, gdy tymczasem dawne sejmy prowincjonalne były tylko reprezentacją szlachty. Sejmy krajowe mają mieć prawo początkowania we wszystkich sprawach prawowych z drugiej zaś strony rząd zasięgać będzie opinii ich w ważniejszych rzeczach. O uchwaleniu lub odwołaniu podatków niemasz mowy, lecz sejmy będą sprawdzać projekta budżetów i dla tego przedstawienia czynić mogą, służy im także prawo żądania wyjaśnień co do użycia summ na kraj rozłożonych. Ustawy gminna i reprezentacji krajowych będą jedne i te same na wszystkie kraje monarchii; Węgry tylko i Galicya nie będą miały ogólnokrajowych sejmów, lecz w każdym obrębie administracyjnym oddzielnie. Pogranicze wojskowe z powodu militarne-go urzędowania swego nie może być podobnie jak inne kraje urządzone, a królestwo Lombardzko-Weneckie utrzyma się przy dawnęj swojej ustawie gminnej i kongregacyjnej.

Hiszpania.

Débaty podają następujący list z Madrytu zostawiając zupełną odpowiedzialność korespondentowi: Gabinet zatwierdziwszy rozwiązanie milicyi narodowej i kortezów ustawodawczych, winien był zwrócić uwagę na przysługą organizację kraju i postanowić względem następujących punktów: jaka będzie przyszła konstytucya polityczna Hiszpanii? w jaki sposób konstytucya ta udzieloną zostanie? jakie władze ją nadadzą? jaki będzie początek tych władz? Jak zostaną utworzone i ukonstytuowane?

Zadecydowanem zostało, że przyjęta będzie konstytucya z roku 1845, zmodyfikowana w niektórych swych częściach i uzupełniona aktem tradycyjnym, mającym wzmozić powagę królewską i zapewnić ludowi hiszpańskiemu posiadanie i używanie praw; być więc może, że nowe kortezy zwołane zostaną dla rozstrąszenia projektów przedłożonych w imieniu królowej. Mówią, że kortezy te składane się będą z jednego zgromadzenia, że członkowie tego zgromadzenia wybierani będą przez kolegię, złożone według kombinacji opartych na prawach przyjętych w latach 1837, 1845 i 1856; że wybory odbywać się będą powiatami nie zaś prowincjami, i że każde kolegium wybierze swego deputowanego. Mówią również, że postanowienie ministrów było jednomyślne, chociaż nastąpiło w skutku długich narad. Rezultat narad ministrów przedłożony zostanie niebawem królowej do zatwierdzenia. Narady te nie są ogłoszone, lecz niemniej przeto wiadomemi są tym, których uważać można za naczelników stron-

wali było i konie. Sam to z jego ust słyszałem, i niemógłem odmówić szacunku człowiekowi, który tyle przeciwności pokonał i takie zdobył sobie stanowisko.

We cztery dni potem znaleźliśmy się w Salt-Lake-City, będącej stolicą terytorium Utah. Tu już napotyka się samych wyznawców tej dziwnacznej sekty Mormonów, składających się z różnych narodowości a głównie z Duńczyków Szwedów i Norwegian, których naczelnikiem jest Brigham Young, a oraz głową kościoła. Ponieważ przykład idzie z góry, więc i szanowny prezydent ma ośm żon. Ci Mormonowie są w ogólności zbiorem ludzi niewykształconych i z najniższej warstwy pospółstwa; kilkunastu przebieglejszych intrygantów, co zachwyciło różnych doktryn, kieruje głupią masą, podjęga jej fanatyzm i utrzymuje w największej nienawidzi ku wszystkim ludziom innej religii, co zapewne dzieje się z obawy, aby zetknięcie się z ludźmi rozsądkiem i prawdziwie oświeconymi nie uszczupliło liczby wyznawców Mormonizmu. Pokazuje się, że niema tak grubego błędu, żeby ludzie węg nie uwierzyli, zwłaszcza jeżeli wzbronią do siebie przystępu wszelkiej zdrowej myśli. Pomijając ich dziwnactwo moralne, mogą im oddać sprawiedliwość, że kraj, gdzie siedzą w kwitnącym jest stanie, uprawa wszędzie dobra, porządek wzorowy;

zresztą lud to chytry, wywiedzony w oszustwie, bo religia nie wzbrania mu nawet kradzieży, jeżeli takowa szczęśliwie da się wykonać na jakim niewiernym.

Te wszystkie niedostatki możnaby złożyć na karb społeczeństwa świeżo zawiązującego się, u którego widać już pewną dążność do poprawy moralnej; mają bowiem nie złe zakłady naukowe, a nawet uniwersytet, z którego rozsławił misjonarzy we wszystkie strony świata, gdzie tylko przecisnąć się mogą. Aczkolwiek zdaje się to rzeczą rozsądkowi przeciwną, aby podobna sekta w XIX wieku utrzymała się mogła, jednakowoż liczba zwolenników wzrasta i Bóg wie do jakiej siły dojść może, przynajmniej w tej części Ameryki, gdzie im sprzyja swoboda i odludzie pustyni.

Ostatnimi czasy odkryli oni u siebie bogate kopalnie srebra w skutek czego napływ jest przychodniów szukających zarobku. Tym sposobem rekrutują się Mormony.

Salt-Lake jest to piękne miasteczko, dobrze zabudowane i liczące około 40 tysięcy mieszkańców. Jak wszystkie miasta amerykańskie ma i ono swoje dwie gazety, obiegające z wszystkimi głupstwami Mormonizmu i to nie tylko w obrębie ich kraju ale i po całej Ameryce północnej, a to dla wiadomości handlowych i sto-

sunków z Indianami, co także zajmuje w nich ważną rubrykę, bo religia swoją drogą, a handel swoją tam idzie.

Następna stacya przypadała nam nad Gosią rzeką (Goose Creek). Już zgóry byliśmy ostrzeżeni, że to jedno z najniebezpieczniejszych miejsc, albowiem nie tylko zawsze tam przeprawa trudna, ale właśnie przed kilkoma dniami Indianie uderzyli na pocztowe wozy w ten czas, kiedy zatrzymały się na południowy popas. Podróżni oskoczeni z nienacka mieli pięciu ludzi zabitych i dziesięć koni uprowadzonych.

Po takim ostrzeżeniu trzeba być bardzo nieostrożnym lub tchórzem, żeby się narazić na podobny przypadek. Urządziliśmy zatem, aby około tego miejsca trzymał wszystkich dzikich w przyzwroitem oddaleniu, jakoż zapowiedzieliśmy kilku bandom tak słowami, jak dobitnym gościem, żeby się nie ważyli zbliżać; owóż kiedy jedna z tych band lekceważyła sobie naszą przestrożę takim powitaliśmy ją ogniem, że zaraz ze czterech przewróciło się na wieki. Lekarstwo to pokazało się najskuteczniejsze, bo nie tylko tego dnia, ale i przez następne 3 dni nieśmieli nam Indianie zastępować drogi.

Od tego stanowiska zaczynała się dzika pustynia zwana Big desert, której przebycie skazywało nas na

dwudniowy brak wody, co jest najdokuczliwszą rzeczą w podobnej podróży. Na szczęście jednak znaleźliśmy na pół drogi kilku spekulantów, którzy kupieckim wyrachowaniem rozumem, spodziewali się niezawodnego przechodu emigracyi o tej porze roku. A więc założywszy szynk na wodę sprzedawali kwartę po pół dolara (1 złr.) a jedną porcję po 25 centów (30 kr. w srebrze). Towar ich niekosztował ani grosza, ale sprowadzenie o 20 mil upoważniało do takiej ceny. Z resztą choćby i drożej żądano, każdy spalony pragnieniem, byłby chętnie zapłacił. Niespodzianka ta wielką nam sprawiła ulgę i nowych sił dodała do dalszęj podróży. Jakoż weselej odbywaliśmy pochód do Gold Conon, gdzie po raz pierwszy urzędziliśmy wszystkie aparaty i narzędzia do kopania złota służące, a pozostałe tam z przeszłorocznej eksploatacyi; powiadano nam bowiem, że już od trzech lat, przychodzi tam rok rocznie kompania z terytorium Mormonów do Carson Valley z kilkudziesięciu złożona osób, która przez parę miesięcy prowadzi roboty minierskie; poczem znowu je opuszcza. Kopalnia ta niebędąc zbyt obfita i nienajdogodniej położoną, przeto mniej ściąga do siebie poszukiwaczy złota.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

URZĘDOWE.

Kundmachung.

[Nr. 5411 praes.] Die Bank-Direktion hat zur Erleichterung des Verkehrs beschlossen, die Frist zur Einlösung der, in der Einberufung begriffenen Banknoten zu fl. 10. — V. Form, welche nämlich das Datum vom 1. Jänner 1847 tragen, in der Art zu verlängern, dass dieselben

Obwieszczenie.

Dyrekcya banku postanowiła dla ułatwienia obiegu, termin wymiany, przeznaczonych do sciągania banknotów po 10 zfr., forma V., noszących datę 1. stycznia 1847 r. w taki sposób przedłużyć iż:

- a) we wszystkich kasach bankowych w krajach koronnych, jako też w kasach filialnych do wymiany banknotów w Lublinie, Celowcu, Gorycyi, Czerniowcach i Krakowie aż do 31. października włącznie r. b.
b) w kasach bankowych wiedeńskich do 31. grudnia r. b. drogą spłaty i wymiany (przezo bez wystawiania receptisów i przedkładania spisów) przyjmowane będą.
Co niniejszem do powszechnej podaje się wiadomości.
Kraków dnia 26. sierpnia 1856.
(1816-1-3) Henryk Hrabia Clam-Martinic.

Edikt.

[Z. 6962.] Vom k. k. Landesgerichte in Krakau werden in Folge Einschreitens des Hrn Franz Mynarski Eigentümers des Gutes Stara wieś górna bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten des im Wadowicer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom. 269. pag. 318. pos. haer 15, 16, 18 vorkommenden Gutes Stara wieś górna Behufs der Zuweisung des laut Zuschrift der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 26. November 1855 Z. 6171. für obige Gut Stara wieś górna bewilligten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 7264 fl. 30 kr. K. M., diejenigen denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht hiemit, aufgefordert ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 20. October bei diesem k. k. Gerichte schriftlich oder mündlich anzumelden.

- Die Anmeldung hat zu enthalten:
a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verfügungen, widrigens dieselben lediglich mittels der Post an den Anmelder und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte; und dass diese stillschweigende Einwilligung die Überweisung auf den obigen Entlastungs-Capital-Vorschuss auch für die noch zu ermittelnden Beträge des Entlastungs-Capitals gelten werde; dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8. November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.
Krakau am 5ten August 1856. (1723-3)

Edikt. (1726-3)

[N. 1474.] Vom k. k. Landesgerichte in Krakau werden in Folge Einschreitens der Christine Gräfin von Zelenka geborene Starowiejska bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten der im Wadowicer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom 39 und 47 pag. 443 et 123 vorkommenden Güter Tomice und Radozca Behufs der Zuweisung des laut Zuschrift der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 8 Juni 1855 Z. 2342 für obige Güter bewilligten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 18,844 fl. 20 kr. und 12,671 fl. CM. diejenigen denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht hiemit aufgefordert ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 30. September 1856. bei diesem k. k. Gerichte schriftlich oder mündlich anzumelden.

- Die Anmeldung hat zu enthalten:
a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro.) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der

- allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verfügungen, widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte, dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8ten November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.
Krakau am 23 Juli 1856.

Edikt.

[Z. 5555.] Vom k. k. Krakauer Landesgerichte wird der Frau Emilie Imo Jankowska 2do voto Nenadel mittelst gegenwärtigen Edictes bekannt gemacht, es habe wider dieselbe wegen der Wechselsumme pr. 25 fl. CMze s. N. G. Nathan Grajower Handelsmann in Krakau eine Klage do praes. 15. Februar 1856 angebracht und um richterliche Hilfe gebeten, worüber mit dem Bescheide vom 3ten März 1856 Z. 1971 der Belangen die Zahlung des Betrages von 25 fl. CMze sammt 6.00 vom 29ten Juli 1855 laufenden Interessen und Gerichtskosten mit 3 fl. 30 kr. CMze binnen drei Tagen unter wechselrechtlicher Strenge auferlegt wurde.

Da der Aufenthaltsort der Belangten unbekannt ist, so hat das k. k. Landesgericht zu ihrer Vertretung und auf ihre Gefahr und Kosten den hiesigen k. k. Landesadvokat Dr. Ballo mit Substituierung des Herrn Advokaten Dr. Zucker als Curator ad actum der Zustellung der Zahlungsaufgabe ddo 3ten März 1856 Z. 1971 bestellt, welchem gleichzeitig dieser Bescheid zugestellt wird.
Krakau am 6ten August 1856. (1714-3)

Edikt. (1810-1-3)

Vom k. k. Tarnower Kreisgerichte werden in Folge Einschreitens der Fr. Klementine Kosieradzka und Felixe Golawska Behufs der, Zuweisung des mit Erlass der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 10. May 1855 Z. 3105 für die im Tarnower Kreise lib. dom. 289. pag. 102. dom 289 pag. 72. liegenden der Fr. Klementine Kosieradzka und Felixe Golawska gehörigen 2/5 Antheile der Güter Gorzejowa górna und Gorzejowa średnia bewilligten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 5858 fl. 35 kr. Conv. Münze, diejenigen, denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht, hiemit aufgefordert ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum letzten October 1856 bei diesem k. k. Gerichte schriftlich oder mündlich anzumelden.

- Die Anmeldung hat zu enthalten:
a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verfügungen, widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte, dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8. November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.
Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichts
Tarnow den 5 August 1856.

Edikt. (1809-1-3)

L. 2460. Vom k. k. Tarnower Landesgerichte werden über Einschreiten des Severin Rożycki, sodann Hr. Johana Libchen, Fr. Alexandra Libchen geb. Rożycka, und Fr. Julia Chrzastowska geb. Rożycka der Fr. Helena Rożycka geb. Chrzastowska in eigenem Namen, fernerhin als Mutter und Vormünderin Behufs der Zuweisung des mit Erlass der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 26. November 1855. Z. 5527. für das im Tarnower Kreise lib. dom. 380. pag. 3. liegende Gut Łęka Zabiecka bewilligten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 1750 fl. 25 kr. C. M., diejenigen denen ein Hypothekrecht auf den genannten Gütern zusteht,

hiemit aufgefordert, ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum letzten September 1856 beim k. k. Gerichte schriftlich oder mündlich anzumelden.

- Die Anmeldung hat zu enthalten:
a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
b) den Betrag der angesprochenen Hypothekforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verfügungen, widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Überweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte; dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Beteiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen worden, oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentes vom 8. November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.
Tarnow den 25 Juli 1856.

Ankündigung.

[Nr. 11291.] Wegen Sicherstellung der Bespeisung der Gefangenen der Strafanstalt in Wienitz auf das Verwaltungs-Jahr 1857 wird die Lizitation auf den 12. September 1856 in der Kreisamtskanzlei ausgeschrieben.

Der Bedarf und das Vadium wird bei der Lizitationsverhandlung bekannt gemacht werden. Es werden auch schriftliche Offerte angenommen.
Von der k. k. Kreisbehörde.
Bochnia am 31. Juli 1856. (1674-3)

Edikt.

[Z. 904.] Vom Rzeszower k. k. Kreisgerichte wird allgemein bekannt gegeben: Es werde in der gegenwärtig diesem Gerichte obliegenden Curatelar-Verhandlung, über die dem Wohnorte nach unbekanntem Miteigentümer des Gutes Sokołów — bei dem Umstande, als auch die Rechtsnehmer der Miteigentümer unterlassen, mittelst Eingaben von ihren Rechtsansprüchen dem Gerichte Kenntniss zu geben — diesen Rechtsnehmern der Miteigentümer des Gutes Sokołów die dem Gerichte nicht bekannt sind, und denjenigen derselben, die einem dem Gerichte nicht bestimmt angezeigten Wohnorte haben, ferner denjenigen an welche die Verständigung der curatelargerichtlichen Verfügungen rechtzeitig nicht erfolgen könnte, ein Curator in der Person des Gerichtsadvokaten Herra Rybicki bestellt.

Demgemäss werden alle diejenigen, welche diese gerichtliche Verfügung betrifft, zur eigenen Wahrung ihrer Rechte hiermit aufgefordert.
Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes.
Rzeszów am 1ten August 1856. (1730-2-3)

Lizitations-Kundmachung.

[Nr. 198.] Vom k. k. Bezirksamte Kenty als Bezirksgerichte wird kund gemacht, dass über Ansuchen des Vertreters der exekutionsführenden Alois Juhelkischen Verlassmasse do praes. 13. Februar 1856 Z. 458 zur Befriedigung der derselben wider die Jacob Hankamsche Verlassmasse zugesprochenen Forderung pr. 541 fl. 27 1/2 kr. CMze s. N. G. auf Grundlage des Executions-Bescheides des k. k. Landesgerichtes in Teschen ddo 17. October 1854 Z. 3149, zu der von ehemaligen Dominium respective Justizante Osiek in Folge Ersuchens desselben k. k. Landesgerichtes vom gleichen datum und Zahl bereits in 2 Terminen am 15ten Februar und 15ten Mai 1855 fruchtlos verstrichenen executiven Veräusserung der zur Jacob Hankamschen Verlassmasse gehörigen Realitäten sub N. Cons. 81 und 93, in Bujakow Wadowicer Kreises, nach bewirkter Einvernahme der Tabular-Gläubiger über die Festsetzung erleichternden Bedingungen, die 3te Lizitation mit der Tagfahrt auf den 7. November 1856 9 Uhr Vormittags auf Ort und Stelle in Bujakow, zu deren Vornahme der k. k. Bezirksadjunkt Ritter v. Chwalibóg mit einem beideten Schriftführer delegirt wird, unter denselben Bedingungen welche für zwei ersten Licitationen festgesetzt waren, da deren Erleichterung von dem einzigen zur Einvernahme erschienenen Tabulargläubiger nicht bewilligt wurde, mit dem Besatze ausgeschrieben, dass diese beiden Realitäten bei dieser Licitations-Tagfahrt auch unter dem Schätzungswerte hintangegeben werden.

Der Ausrufspreis bildet den gerichtlich erhobenen Schätzungswert, und zwar bei der Realität sub Nr. Con. 81 mit 444 fl. CMze und bei der Realität N. C. 93. 314 fl. 20 kr. CMze, von welchem Ausrufspreise jeder Licitant den 10ten Theil als Vadium zu Händen der Licitations-Commission baar zu erlegen hat.

Der Ersteher jeder abgesondert feilzubietenden Realität wird gehalten sein das erlegte Vadium binnen 14 Tagen bis zur Höhe des 3ten Theiles des Erstehungspreises zu ergänzen, wodann ihm sogleich der phisische Besitz der erstandenen Realität übergeben werden wird. Von den übrigen 2/3 Theilen des Erstehungspreises müssen 5% Interessen bis zur Einzahlung an das gerichtliche deposit zu Gunsten der Civilmasse der Gläubiger jeder Realität geleistet werden. Die übrigen Licitations-Bedingungen können in der hiergerichtlichen Registratur oder bei der Licitations-Verhandlung eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt als Bezirksgericht.
Kenty am 10. August 1856. (1813-1-3)

Edikt.

[Nr. 3407.] Vom k. k. Tarnower Kreisgerichte wird der Fr. Marianna Puchalska und Antonine Holfeld im Nachhange zu dem Edicte des lemberger k. k. Landrechts ddo 11ten December 1854 Z. 40,701 bekannt gemacht, dass der Rechtsstreit der Justine Benoe wider dieselben wegen Extabulierung aus Czchów der Dom. 84 p. 414 n. 2. on. haftenden Rechtes gegenwärtig bei diesem k. k. Kreisgerichte verhandelt wird, und dass zur derselben Vertretung und auf Gefahr und Kosten der hiesige Landes- und Gerichts-Advokat Dr. Serda mit Substituierung des hiesigen Landes- und Gerichts-Advocaten Dr. Bandrowski als Curator bestellt wurde.
Von k. k. Kreisgerichte.
Tarnow den 31ten Juli 1856. (1720-2-3)

Obwieszczenie.

[Nr. 199.] Celem dostarczenia potraw dla ubogich i chorych w tutejszym zakładzie dobroczynności zostających na czas od 1go listopada 1856 do ostatniego października 1857

w kancelaryi instytutu, licytacya w dniu 24 września 1856 o godzinie 10tej z rana odbędzie się, na która chce licytowania mający z tém oznajmieniem zapraszają się, iż Vadium 200 zfr. wynosi, i że warunki licytacyi w kancelaryi zakładu każdego czasu przejrane być mogą.

Nakoniec ogłasza się obznajmając konkurentów z przedsiębiorstwem, iż kosza wikt w ostatnich latach wynosiły:
w roku 1853. 4123 zfr.
w roku 1854. 6151 "
w roku 1855. 5709 "
w pierwszym 1/2 roku 1856. 3650 "
Z Komissji Zakładu ubogich i chorych.
Tarnów dnia 1 sierpnia 1856. (1717-2-3)

Edict.

[Z. 231-2332.] Von dem k. k. Bezirks Gerichte Kenty wird bekannt gemacht, dass am 24 August 1855 Michael Pinking zu Kozy ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, ob und welchen Personen auf seine Verlassenschaft ein Erbrecht zustehe, so werden alle Diejenigen, welche hierauf aus was immer für einem Rechtsgrunde Anspruch zu machen gedenken, aufgefordert, ihr Erbrecht binnen Einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte angemeldet, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erberklärung anzubringen, widrigensfalls die Verlassenschaft, für welche inzwischen Josef Adamski von Kozy als Verlassenschafts-Curator bestellt worden ist, mit Jenen, die sich werden erberklärt und ihnen ihren Erbrechtstitel ausgewiesen haben, verhandelt und ihnen eingewortet, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber, oder wenn sich Niemand erberklärt hätte, die ganze Verlassenschaft vom Staate als erlos eingezogen würde.
K. k. Bezirks-Amt Kenty als Bezirks-Gericht
den 4. August 1856. (1752-1-3)

Edict.

[Z. 832.] Von dem k. k. st. deleg. Bezirksgerichte in Neu-Sandez wird bekannt gemacht, es sei im Jahre 1835 Michael Mucha zu Słowikowa mit Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben.

Da dem Gerichte der Aufenthalt des Josef Mucha unbekannt ist, so wird derselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre von dem unten gesetzten Tage an, bei diesem Gerichte zu melden und die Erberklärung anzubringen, widrigensfalls die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und den für ihn aufgestellten Curator Laurenz Mucha abgehandelt werden würde. — Neu-Sandez den 2ten August 1856.
In Beurlaubung des k. k. Bezirksrichters
k. k. Gerichtsadjunkt Lisiewicz. (1718-2-3)

Edict.

[N. 4433.] Vom k. k. Neu-Sandeeer Kreis-Gerichte wird den dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Erben der Albertine Chęcińska und den dem Wohnorte nach unbekanntem Marianna de Chęcińska Skrzyszewska und Joseph, Angela, Helena, Malwina und Marcel Chęciński mittelst gegenwärtigen Edictes bekannt gemacht es habe wider dieselben Frau Kunegunde Kotarska als Mutter und Vormünderin ihrer minderjährigen Kinder Stanislaus Kotarski und Marianna Kotarska, wegen Extabulierung aus den Gütern Brzyzk der Summe von 4,920 fl. CM. 5 Duk. holl. 36 Rubeln und 4 fl. 42 kr. CM. Klage angebracht und um richterliche Hilfe gebeten, worüber die Tagfahrt zur mündlichen Verhandlung auf den 12ten November 1856 um 10 Uhr Vormittags anberaumt wurde.

Da der Aufenthaltsort der Belangten unbekannt ist, so hat das k. k. Kreisgericht zu deren Vertretung und auf deren Gefahr und Kosten den hiesigen Landes- und Gerichts-Advokaten J. U. Dr. Herrn Bersohn mit Substituierung des Landes- und Gerichts-Advokaten J. U. Dr. Herrn Pawlikowski als Curator bestellt, mit welchem die angebrachte Rechtssache nach der für Galizien vorgeschriebenen Gerichtsordnung verhandelt werden wird.
Durch dieses Edict werden demnach die Belangte erinnert, zur rechten Zeit entweder selbst zu erscheinen, oder die erforderlichen Rechtsbehelfe dem bestellten Vertreter mitzutheilen, oder auch einen andern Sachwalter zu wählen, und diesem Kreisgerichte anzuzeigen, überhaupt die zur Vertheidigung dienlichen vorschriftsmässigen Rechtsmittel zu ergreifen, indem sie sich die aus deren Verabsäumung entstehenden Folgen selbst beizumessen haben werden.
Vom k. k. Kreisgerichte in Neu-Sandez.
Neu-Sandez den 11. August 1856. (1804-1-3)

Edikt.

[N. 4081.] Vom k. k. Neu-Sandeeer Kreis-Gerichte wird den dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Eheleute Hr. Martin und Frau Rosalia Wjckowskie, und deren allenfälligen dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Erben und Rechtsnehmern mittelst gegenwärtigen Edictes bekannt gemacht, es habe wider dieselben der Hr. Peter Dydyski wegen Erkenntniss dass das über Stupie n. 27 on. haftende dreijährige Pachtbesitzrecht der Güter Stupie durch Verjährung erloschen und zur Löschung aus dem Lastenstande dieser Güter geeignet sei, am 1. Juli 1856 z. Z. 4081 die Klage angebracht und um richterliche Hilfe gebeten, worüber die Tagsatzung auf den 15ten October 1856 um 10 Uhr Vormittags bestimmt wurde.

Da der Aufenthaltsort der Belangten unbekannt ist, so hat das k. k. Kreis-Gericht zu deren Vertretung und auf deren Gefahr und Kosten den hiesigen Landes-Advokaten Dr. Hr. Pawlikowski mit Substituierung des Hr. Landes-Advokaten Dr. Zieliński als Curator bestellt, mit welchem die angebrachte Rechtssache nach der für Galizien vorgeschriebenen Gerichtsordnung verhandelt werden wird.
Durch dieses Edict werden demnach die Belangten erinnert, zur rechten Zeit entweder selbst zu erscheinen, oder die erforderlichen Rechtsbehelfe dem bestellten Vertreter mitzutheilen, oder auch einen andern Sachwalter zu wählen und diesem Kreis-Gerichte anzuzeigen, überhaupt die zur Vertheidigung dienlichen vorschriftsmässigen Rechtsmittel zu ergreifen, indem sie sich die aus deren Verabsäumung entstehenden Folgen selbst beizumessen haben werden.
Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes.
Neu-Sandez am 21. Juli 1856. (1641-3)

Edict.

[N. 4084.] Vom k. k. Neusandeeer Kreis-Gerichte wird dem dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Thomas Slawski richtiger Slaski und dessen allenfälligen dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Erben und Rechtsnehmern mittelst gegenwärtigen Edictes bekannt gemacht, es habe wider denselben Hr. Peter Dydyski wegen Erkenntniss, dass das über Stupie n. 17. on. haftende 3 jährige Pachtrecht der Güter Stupie und Podsacze durch Verjährung erloschen, und zur Löschung aus dem Lastenstande von Stupie geeignet sei, unterm 1. Juli 1856 z. Z. 4084 die Klage angebracht und um richterliche Hilfe gebeten, worüber die Tagsatzung auf den 22ten October 1856 um 10 Uhr Vormittags anberaumt ist.

Da der Aufenthaltsort des Belangten unbekannt ist, so hat das k. k. Kreis-Gericht zu dessen Vertretung und auf

dessen Gefahr und Kosten den hiesigen Hr. Landes Adv. Dr. Pawlikowski mit Substituierung des Hr. Landes Adv. Dr. Zielinski als Curator bestellt, mit welchem die angebrachte Rechtssache nach der für Galizien vorgeschriebenen Gerichtsordnung verhandelt werden wird.

Durch dieses Edict wird demnach der Belangte erinnert, zu rechten Zeit entweder selbst zu erscheinen, oder die erforderlichen Rechtsbehelfe dem bestellten Vertreter mitzutheilen, oder auch einen andern Sachwalter zu wählen und diesem Kreis-Gerichte anzuzeigen, überhaupt die zur Vertheidigung dienlichen vorschriftsmässigen Rechtsmittel zu ergreifen, indem er sich die aus deren Verabäumung entstehenden Folgen selbst beizumessen haben wird.

Vom k. k. Kreisgerichte Neusandez den 12. Juli 1856. (1643-3)

Kundmachung.

[N. 15398.] Gemäss Anordnung der hohen Landesbehörden wird am 9ten September 1856 um 10 Uhr Vormittags bei der Wadowicer k. k. Verpflegs Magazins Verwaltung wegen Einlieferung von 18340 n. Metzen Korn und 11400 n. Metzen Hafer die öffentliche Verhandlung mittelst versiegelten Offerten vorgenommen werden.

Diese Naturalien sind in nachstehenden Terminen und Raten einzuliefern.

Table with columns: Und zwar, Korn, Hafer, Metzen. Rows for October, November, December and a total row.

Bedingnisse.

- 1. Das gleichnamige Korn und Hafer Quantum wird an demselben Tage auch in Krakau behandelt werden, daher ausdrücklich bemerkt werden muss, dass das dort und hier zur Ausbiethung gelangende Quantum ein und dieselbe Erforderniss ist.

2. Bleibt es somit jeden Offerenten unbenommen, seine Anbothe sowohl hier als in Krakau zu machen, und eben so sich die Einlieferung des offerirten Quantums sowohl in Wadowice—Krakau oder Podgórze zu bedingen, oder auch die Abstellung eines bestimmten Quantums in allen diesen Stationen zu bewirken, wornach auch das Offert zu verlassen ist.

3. Jedem Unternehmungslustigen bleibt es frei gestellt, sich entweder an allen Gattungen und der ganzen Quantitäten, oder nur an einzelne Gattungen und kleinen Partien jedoch nicht unter 200 Metzen zu betheiligen.

4. Kann die Einlieferung auch früher statt finden, wenn die Räumlichkeit im den Magazins Depots es zulässt.

5. Die zur Abfuhr gebrachten Naturalien müssen von vorschriftsmässiger Qualität, rein nicht dampfig oder mit fremden Sämereyen vermenget, dann der n. öst. Metzen Korn wenigstens 75 Pfund und der n. öst. Metzen Hafer wenigstens 45 Pfund im Gewichte haben. Die Reinheit wird dadurch bestimmt, dass bei einer vorzunehmenden scharfen Probererunterung der Abfall beim Korn nicht 1 1/2 und beim Hafer nicht 4 Prozent an der Maass überschreitet.

6. Jeder Offerent hat bei der Behandlungs Behörde mit seinem Offerte—jedoch unter besondern Convents ein 5% Vadium einzureichen, oder über dessen bei der nächsten Militär Kassa bewirkten Erlag den Depositen-schein einzusenden. Vom dem Erlage des Vadiums sind bloss jene solid bekannten Urproduzenten befreit, welche ihrem Besitzstande verhältnissmässige Quantitäten der eigenen Erzeugnisse anbieten, und in ihren Offerten die Erklärung abgeben, dass sie für die genaue Zuhaltung mit ihrem Gesamt-Vermögen haften.

7. Ist der Ersterer verbunden, die erstandenen Artikel auch dann zu liefern, wenn ihm Kleinere als die angebotenen Quantitäten bestätigt werden.

8. Die Zahlungen werden entweder in Banknoten oder sonstig gesetzlich anerkannten Papiergelde aus der hierortigen Magazins-Cassa geleistet werden.

9. Alle Nachtrags-Offerte, so wie jene, in welchem sich eine kürzere als 14tägige Entscheidungsfrist erbeten wird, bleiben unberücksichtigt.

10. Die Offerten haben am bestimmten Tage bis 6 Uhr Abends bei der hiesigen Magazins-Verwaltung einzulangen, bei welcher auch die nähern Bedingnisse in der Zwischenzeit eingesehen werden können.

11. Das Offerts-Formulare liegt hier bei. K. k. Kreisbehörde. Wadowice am 22. August 1856.

Offerts-Formulare A.

Ich Endesgefertigter wohhaft in N. (Ort und Kreis) erkläre hiemit zu Folge Annschreibung ddo. Wadowice am 22ten August 1856 n. öster. Metzen Korn a Pf. zu fl. kr. n. öster. Metzen Hafer a Pf. zu fl. kr. — unter genauer Zuhaltung aller bestehenden Lieferungs-Contrakts-Bedingnisse in das k. k. Verpflegs-Magazin zu N. (Wadowice — Krakau oder Podgórze) zu liefern, und für dieses Offert (Beisatz für Urproducenten) mit meinem Gesamt-Vermögen (Beisatz für Handelsleute) mit dem erlegten Vadium von fl. kr. haften zu wollen.

Formulare B.

für das Couvert über das Offert An die k. k. Verpflegs-Magazins-Verwaltung zu Wadowice. Offert zur Behandlung in Folge der Kundmachung vom 22ten August 1856.

Formulare C.

für das Couvert zum Depositen-schein. An die k. k. Verpflegs-Magazins-Verwaltung zu Wadowice. Mit dem Depositen-schein über fl. kr. zur Lieferungs-Behandlung laut Kundmachung ddo. Wadowice am 22ten August 1856. (1814-1-3)

Edikt.

[Z. 4821.] Vom k. k. Kreisgerichte in Neu-Sandez werden in Folge Einschreitens des Herrn Vinzenz Freiherr von Gostkowski bürgerlichen Besitzers und Bezugsberechtigten der im Sandecer Kreise liegenden, in der Landtafel Dom. 49 Pag. 146,377,164 vorkommenden Güter Rogi Behufs der Zuweisung des mit Erlass der Krakauer k. k. Grundentlastungs-Ministerial-Commission vom 12ten Juli 1855 Z. 4480 für obige Güter bewilligten Urbarial-Entschädigungskapitals pr. 5162 fl. 40 kr. CMze, diejenigen denen ein Hypothekarrrecht auf den genannten Gütern zusteht hiemit, aufgefordert, ihre Forderungen und Ansprüche längstens bis zum 31ten October 1856. beim k. k. Kreis-Gerichte in Neu-Sandez schriftlich oder mündlich anzumelden.

Die Anmeldung hat zu enthalten:

- a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens, dann Wohnortes (Haus-Nro) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;
- b) den Betrag der angesprochenen Hypothekarforderung, sowohl bezüglich des Capitals, als auch der allfälligen Zinsen, in so weit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Capitale geniessen;
- c) die bürgerliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und
- d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt ausserhalb des Sprengels dieses k. k. Gerichtes hat, die Namhaftmachung eines hierorts wohnenden Bevollmächtigten, zur Annahme gerichtlicher Verordnungen, widrigens dieselben lediglich mittels der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung, wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

Zugleich wird bekannt gemacht, dass derjenige, der die Anmeldung in obiger Frist einzubringen unterlassen würde, so angesehen werden wird, als wenn er in die Ueberweisung seiner Forderung auf das obige Entlastungs-Capital nach Massgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilligt hätte; und dass er ferner bei der Verhandlung nicht weiter gehört werden wird. Der die Anmeldefrist Versäumende verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erscheinenden Betheiligten im Sinne §. 5 des kais. Patentos vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen, unter der Voraussetzung, dass seine Forderung nach Mass ihrer bürgerlichen Rangordnung auf das Entlastungs-Capital überwiesen wurde oder im Sinne des §. 27 des kais. Patentos vom 8. November 1853 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Aus dem Rathe des k. k. Kreisgerichtes. Neu-Sandez am 11ten August 1856.

Ankündigung.

[Nr. 11,096.] Von Seite der Rzeszower k. k. Kreisbehörde wird hiemit bekannt gemacht, dass zur Verpachtung des Przeworsker städtischen 40/100 Gemeindegelbes von der Biereinfuhr auf das Jahr vom 1sten November 1856 bis Ende October 1857 eine Licitation am 2ten September 1856 in der Przeworsker Bezirksamts-Kanzlei abgehalten werden wird.

Das Praetium fisci beträgt 223 fl. 20 kr. und das Vadium 10%.

Sämtlichen Orts-Obrigkeiten wird demnach aufgetragen, diese Licitation in ihren Dominical-Bezirken sogleich zur allgemeinen Kenntniss zu bringen, und insbesondere die bekannten Speculanten und Unternehmungslustigen hiervon eigends mit dem Beisatze zu verständigen, dass die weiteren Licitations-Bedingnisse am gedachten Licitationstage hieramts bekannt gegeben, und dass bei der Versteigerung auch schriftliche Offerten angenommen werden, daher es gestattet wird, vor oder auch während der Licitations-Verhandlung schriftliche versiegelte Offerten der Licitations-Commission zu übergeben. Diese Offerten müssen aber:

- a) das der Versteigerung ausgesetzte Object, für welches der Anbot gemacht wird, mit Hinweisung auf die zur Versteigerung desselben festgesetzte Zeit, nämlich Tag, Monat und Jahr gehörig bezeichnen, und die Summe in Conventions-Münze, welche geboten wird, in einem einzigen, zugleich mit Ziffern und durch Worte auszudrückenden Betrage bestimmt angeben, und es muss
- b) darin ausdrücklich enthalten seyn, dass sich der Offerent allen jenen Licitations-Bedingungen unterwerfen wolle, welche in dem Licitations-Protokolle vorkommen und vor Beginn der Licitation vorgelesen werden, indem Offerten, welche nicht genau hiernach verfasst sind, nicht werden berücksichtigt werden;
- c) die Offerte muss mit dem 10percentigen Vadium des Ausrufspreises belegt seyn, welches in barem Gelde, oder in annehmbaren und haftungsfreien öffentlichen Obligationen, nach ihrem Curse berechnet, zu bestehen hat;
- d) endlich muss dieselbe mit dem Vor- und Familien-Namen des Offerenten, dann dem Charakter und dem Wohnorte desselben unterfertigt sein.

Diese versiegelten Offerten werden nach abgeschlossen mündlichen Licitation eröffnet werden. Stellt sich der in einer dieser Offerten gemachte Anbot günstiger dar, als der bei der mündlichen Versteigerung erzielte Bestbot, so wird der Offerent sogleich als Bestbieter in das Licitations-Protokoll eingetragen und hiernach behandelt

werden; sollte eine schriftliche Offerte denselben Betrag ausdrücken, welcher bei der mündlichen Versteigerung als Bestbot erzielt wurde, so wird dem mündlichen Bestbieter der Vorzug eingeräumt werden.

Wofern jedoch mehrere schriftliche Offerten auf den gleichen Betrag lauten, wird sogleich von der Licitations-Commission durch das Loos entschieden werden, welcher Offerent als Bestbieter zu betrachten sei.

Edikt.

[Nr. 1445 st.] Vom k. k. Bezirksgerichte als Untersuchungsgerichte zu Bochnia wird hiemit bekannt gemacht, dass sich bei demselben nachstehende Gegenstände in Aufbewahrung befinden, welche aller Wahrscheinlichkeit nach vom Diebstahle herrühren:

- 1. Zwei Stück Säcke,
- 2. Ein Umbärgtuch,
- 3. Ein Strick und
- 4. Eine Sichel.

Die Eigenthümer dieser Gegenstände, so wie jene, welche sonst Ansprüche auf diese Sachen haben, werden demnach aufgefordert, sich binnen Jahresfrist vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Krakauer Zeitung so gewiss im hierortigen Depositenamte zu melden, und ihr Recht auf die Sachen nachzuweisen, widrigens die beschriebenen Gegenstände veräußert und der Kaufpreis bei dem Gefertigten k. k. Bezirksgerichte aufbehalten werden würde.

Vom k. k. Bezirksgerichte als Untersuchungsgericht zu Bochnia am 9. August 1856. (1680-3)

Cirkulare.

an sämtliche k. k. Bezirksämter.

[N. 44,127] Von Seite des Wadowicer k. k. Kreisamtes wird hiemit bekannt gemacht, dass zur Verpachtung des städtischen Mautgefälles in Skawina für die Zeit vom 1ten November 1856 bis dahin 1859. eine 3te und letzte Licitation am 16ten September 1856 in der Skawinaer Magistratskanzlei Vomittags um 10 Uhr abgehalten werden wird, bei dieser Verhandlung werden auch schriftliche Offerten angenommen werden.

Der Fiskalpreis beträgt jährlich 608 fl. 38 kr. CM. das Vadium beträgt 10%.

Sämtlichen k. k. Bezirksämtern wird demnach aufgetragen, diese Licitation in ihren Territorien sogleich zur allgemeinen Kenntniss zu bringen, und insbesondere die bekannten Speculanten und Unternehmungslustigen hiervon eigends mit dem Beisatze zu verständigen, dass die

Inseryaty.

Ważne doniesienie dla Gospodarzy!

Ocenienie Korneburgskiego Proszku bydlęcego pożywnego i leczącego przez

DR. GUSTAWA SWOBODĘ

wystuzonego profesora Weterynaryi przy c. k. Uniwersytecie w Insbuku.

Podpisany pomija właściwą i rozciągłą nazwę tego Proszku i tylko wewnętrzną jego wartość bierze pod odpowiedzialność, który polega na dokładnej znajomości zmieszanych jego części składowych, tudzież na częstym użyciu onego w chorobach różnych zwierząt domowych.

Doświadczenia jego skuteczność objawia się we wszelkich cierpieniach kanału pokarmowego — jakie się odznaczają przez nieczynność tego organu i wadliwe wydzielanie soków trawienia; mianowicie w chorobach błon śluzowych, szczególnie zaś naczyń oddechowych.

Z całą pewnością i zupełnym przekonaniem lekarstwo to zalecanem być może wszędzie w poniżej wymienionych dolegliwościach, szczególnie dla tych posiadaczy bydła, którzy zamieszkali w odległych od pomocy lekarskiej stronach, a gdzie niejedno bydło nagle zapadłszy, śpiesznego wymaga ratunku.

W chorobach bydła rogatego skutkuje prosek ten wybornie w chorobliwym zmienem wydzielaniu się mleka w skutku przeszkód trawienia jeżeli mało i złe mleko otrzymuje się: użycie tego proszku w zadziwiający sposób polepsza mleko; następuje w początku podoja krwistego; w paskudniku; w rozmięczeniu śpiku; w początkach ochwatu i w chorobie francuskiej czyli gonieniu miesięcznem.

W chorobach koni pożyteczność tego proszku nie ulega żadnej wątpliwości w przypadkach zatrzymania moczu; dychawicy; żołączka i nosaciznie, tudzież tyłczaku.

U owcy wpływa zbawicznie na wasaczka; motylicę; również we wszystkich cierpieniach systemu brzuszego w skutku nieczynności.

Nadto skuteczność proszku tego dla wszystkich trzech powyżej wymienionych gatunków zwierząt sprawdzoną została we wszystkich chorobach błon śluzowych, pociągających za sobą ślinienie się, mianowicie o ile się to tyczy organów oddechowych, a zatem w katarze płócnym itd.; we wszystkich rodzajach chorób gastrycznych i wpływających stąd często kolkach i wydziach.

Dr. Gustaw Swoboda,

wystuzony profesor Weterynaryi przy c. k. Uniwersytecie w Insbuku.

Jedyny główny skład do rozsyłek

w Aptece obwodowej pod „ORLEM“

w c. k. mieście obwodowem Kerneburgu Austrii.

Ceny: mała paczka 24 kr. mon. konw. — wielka paczka 48 kr. mon. konw.

Każda paczka opatrzona jest pieczęcią Apteki obwodowej, tudzież instrukcją dokładną użycia proszku. Główny skład tegoż PROSZKU na Polskę i Galicyę utrzymuje w KRAKOWIE Kirchmayer i Syn.

- w Białej u C. Stämpła.
- w Buczaczu u Neckiego aptekarza.
- w Bochni u Pawła Niedzielskiego.
- w Bielsku u Karola Schaffran.
- w Brzozowie u And. Jakubowskiego.
- w Czerniowcach u J. Schnitzla.
- w Cieszynie u E. F. Schrödera.
- w Dzikowie u J. Brudzińskiego.
- w Dynowie u Har. Janickiego.
- w Jasle u J. Masłowskiego.
- w Jarosławiu u Ign. Baiana.
- w Kołomyi u Nowickiego aptekarza.
- w Kaluszy u Schlesingera aptekarza.
- w Krosnie u Franciszka Borschil.
- w Lwowie u Konst. Iskierskiego.
- w Lwowie u Franciszka Tomanka.
- w Leżajsku u Stanisława Maresch.
- w Łancucie u Ant. Swobody.
- w Myślenicach u A. Łowczyńskiego.
- w Nowym-Targu u L. Kamińskiego.
- w Nowym-Sączu u Kosterkiewicza wdowy.
- w Ostrawie Mor. u A. Jastrzębskiego.
- w Przeworsku u S. Kellera.
- w „ „ „ u F. Kuhna.
- w Przemysłu u Gaidetschki i Syna.
- w „ „ „ u Edw. Machalskiego.
- w Rzeszowie u J. Schaitera.
- w Rozwadowie u Karola Marescha.
- w Sokolowie u Singera.
- w Samborze u Józefa Kriegseisen apt.
- w Stanisławowie u J. Tomanka apt.
- w Strzysku u J. Sidorowicza aptekarza.
- w Strzyżowie u S. Zajęczkowskiego.
- w Tarnowie u J. Jahna.
- w Tyśmienicy u Necki aptekarza.
- w Tiumaczu u Zopotha aptekarza.
- w Tarnopolu u A. Morawetza.
- w Ulanowie u J. Zacharskiego.
- w Wadowicach u Schwarza i Heinzegego.
- w Wieliczce u B. Wentorek wdowy.
- w Zaleszczykach u Joz. Kodrebskiego & Comp.

Ci z panów aptekarzy i kupców, którzyby sobie życzyli podjąć skład tegoż, raczą się zgłosić wprost albo do Kirchmayera i Syna w Krakowie, albo też do Składu głównego-proszkowego w Kerneburgu — i będą zaraz, po nastąpiącym obopólnem porozumieniu w czasopiśmie ku wiadomości publicznej podani. (1790-1-6)